

Narracje ekonomiczne, błędy behawioralne w zarządzaniu przedsiębiorstwem i zmienność rynku akcji w Polsce: Modelowanie wieloagentowe

Świat u progu trzeciej dekady XXI wieku stał się coraz bardziej skomplikowany. Wielki rozwój tzw. cyberspołeczeństwa połączony z coraz intensywniejszym wpływem mediów społecznościowych oraz sztucznej inteligencji (AI) na różne obszary życia spowodował, że coraz trudniej to wszystko opisać za pomocą tradycyjnych teorii ekonomicznych. Dlatego jeden z twórców ekonomii behawioralnej i jednocześnie noblista z ekonomii, Robert Shiller postuluje, by w ekonomii otworzyć się na tzw. narracje ekonomiczne, które czasami mogą mieć większy wpływ na gospodarkę niż rzeczywiste dane ekonomiczne. Ekonomia narracji w połączeniu z ekonomią behawioralną może, lepiej niż ekonomia neoklasyczna, opisać współczesny świat rynków finansowych. Jest to szczególnie istotne w kontekście podejmowania decyzji przez menedżerów w spółkach giełdowych, którzy coraz częściej ulegają błędom natury psychologicznej w zarządzaniu przedsiębiorstwem z uwagą na wyżej wymieniony wpływ specyficznych narracji ekonomicznych.

Dlatego pierwszym celem naszego projektu badawczego będzie zbadanie, czy menedżerowie zarządzający przedsiębiorstwami notowanymi na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie są podatni na wybrane błędy behawioralne, opisane i badane głównie przez psychologów, oraz jak one mogą wpłynąć na wybrane praktyki menedżerskie w obszarze zarządzania ryzykiem i polityki inwestycyjnej. Drugim celem tego projektu będzie analiza specyficznych narracji ekonomicznych związanych z rynkiem akcji w Polsce. Finalnym celem naszego projektu będzie zbudowanie tzw. modelu wieloagentowego (ang. *agent-based model*, ABM), który jest nową formą symulacji w naukach społecznych. Model ten sprawdzi wzajemne powiązania między błędami behawioralnymi podejmowanymi przez menedżerów, narracjami ekonomicznymi oraz zmiennością rynku akcji w Polsce na poziomie zagregowanym.

Podsumowując, warto podkreślić zarówno epistemologiczne, jak i społeczne korzyści związane z realizacją tego projektu badawczego. Po pierwsze, analiza narracji w ekonomii jest nowym i bardzo słabo zbadanym obszarem badań. Po drugie, innowacyjny zestaw narzędzi metodologicznych w postaci modelowania agentowego może pomóc nam lepiej zrozumieć, w jaki sposób menedżerowie podejmują decyzje ekonomiczne w coraz bardziej złożonym świecie i jak kształtuje to rynek kapitałowy na poziomie zagregowanym. Wreszcie, projekt ten będzie realizowany w ramach umowy o współpracy między Szkołą Główną Handlową w Warszawie a Wydziałem Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Ponadto, nasz projekt będzie też realizowany we współpracy międzynarodowej z Uniwersytetem Santa Clara w Kalifornii (USA) oraz z Centrum Ekonomiczne Sorbonny we Francji. Wszystkie te czynniki przemawiają nie tylko za jakością naukową projektu badawczego, ale także za praktycznym znaczeniem wynikającym z jego realizacji.